

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No.

प्रश्नपुस्तिका - I

मराठी, इंग्रजी व विक्रीकर विभागाचे सामान्य ज्ञान

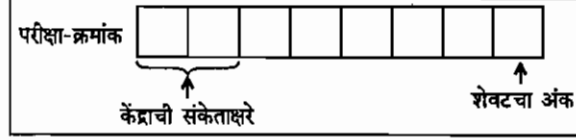
एकूण प्रश्न : 200

एकूण गुण : 200

वेळ : 2 (दोन) तास

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 200 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

- (2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
- (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्दणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरे उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार त्रुटीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

1. पुढील समूहातील न जुळणारा शब्द ओळखा.
 (1) पाव (2) साबण (3) हापूस (4) ऑफिस
-
2. तू + कडे या शब्दाला षष्ठीचा प्रत्यय लागल्यावर त्याचे रूप कसे होईल ?
 (1) तूकडे (2) तु-कडे (3) तुझ्याकडे (4) तुच्याकडे
-
3. खालील शब्दांमधून व्याकरणदृष्ट्या योग्य शब्द शोधा.
 (1) अमिबा (2) अमीबा (3) अब्मिबा (4) अम्बिमा
-
4. 'देऊळ' या शब्दाचे सामान्यरूप कसे होईल ?
 (1) देवळात (2) देऊळात (3) देवूळात (4) देवुळात
-
5. 'टाक' या शब्दाचे लिंग ओळखा.
 (1) पुल्लिंग (2) स्त्रीलिंग
 (3) नपुंसकलिंग (4) यापैकी कोणतेही नाही
-
6. ज्या नामाने जातीचा बोध होत नसून त्या जातीतील एका विशिष्ट व्यक्तीचा, प्राण्याचा किंवा वस्तूचा बोध होतो त्यास _____ असे म्हणतात.
 (1) सामान्यनाम (2) सर्वनाम (3) विशेषनाम (4) वस्तुनाम
-
7. खालील पर्यायातून रिकाम्या जागी योग्य वाक्प्रचार शोधा.
 मीलचा संप सुरू असल्यामुळे कामगार आपापल्या घरी _____ .
 (1) मेंढीपालन करीत होते (2) मध गोळा करीत होते
 (3) माशा मारीत बसले होते (4) रवंथ करीत बसले होते
-
8. क्रियापदातील प्रत्ययरहित मूळ शब्दास काय म्हणतात ?
 (1) मुख्य शब्द (2) कृदन्त (3) धातू (4) अकरणरूप
-
9. व्याकरणाच्या नियमानुसार बरोबर शब्द कोणता, ते लिहा.
 (1) आकुंचन (2) आंकुचन (3) आकूचन (4) अकुंचन
-
10. पुढील शब्दासाठी योग्य समूहवाचक शब्द शोधा.
 उंटांचा
 (1) कळय (2) तांडा (3) थवा (4) वर्ग

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

11. 'मी निबंध लिहित असतो' या वाक्याचा काळ ओळखा.

(1) साधा वर्तमानकाळ	(2) अपूर्ण वर्तमानकाळ
(3) पूर्ण वर्तमानकाळ	(4) रीती वर्तमानकाळ

12. 'जामात' या शब्दाला समानार्थी शब्द लिहा.

(1) कारकून	(2) भाऊ	(3) जावई	(4) मित्र

13. 'स्थिर पल पल जल सलील' या ओळीतील अलंकार ओळखा.

(1) यमक	(2) अनुप्रास	(3) श्लेष	(4) उत्प्रेक्षा

14. पुढील वाक्यातून 'भाववाचक नाम' नसलेले वाक्य ओळखा.

(1) औदार्य हा सद्गुण आहे.	(2) खेळात चपळाईची आवश्यकता असते.
(3) संत कीर्तीसाठी लिहित नव्हते.	(4) नागपूर संत्र्यांसाठी प्रसिद्ध आहे.

15. 'हे कोण बोलले बोला, राजहंस माझा निजला' या काव्यपंक्तीत कोणता रस आहे ?

(1) करुण	(2) शांत	(3) ओज	(4) माधुर्य

16. खाली दिलेल्या शब्दाचे 'भाववाचक नाम' ओळखा.

मनुष्य

(1) मानुष	(2) मनुष्यता	(3) मनुष्यत्व	(4) मानुष्य

17. खालील वाक्याचा प्रकार ओळखा.

'जे चकाकते, ते सोने नसते'

(1) संयुक्त वाक्य	(2) मिश्र वाक्य
(3) केवल वाक्य	(4) यापैकी कोणताही नाही

18. खालील म्हणीचा अर्थ चार पर्यायातून अचूक शोधा.

उखळ पांढरे होणे

(1) पुष्कळ द्रव्य मिळणे	(2) दरिद्री होणे
(3) अपूर्व घटना	(4) करार करणे

19. एखाद्या प्रकरणासंबंधी खास माहिती देण्यासाठी शासनाने प्रसिद्ध केलेली पत्रिका म्हणजे

(1) शुद्धिपत्रिका	(2) श्वेतपत्रिका	(3) कृष्णपत्रिका	(4) माहितीपत्रिका

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

20. पुढील समूहात न बसणारा शब्द शोधा.

- (1) चंपक - चम्पक (2) छंद - छन्द
(3) अंबुज - अम्बुज (4) धुवून - धुऊन

21. खाली दिलेल्या नामाचा प्रकार ओळखा.

लेखणी

- (1) सामान्यनाम (2) विशेषनाम (3) भाववाचकनाम (4) धर्मवाचकनाम

22. 'गुमणे' (हरवणे) हा शब्द कोणत्या प्रादेशिक भाषेत वापरला जातो ?

- (1) अहिराणी (2) वऱ्हाडी (3) नागपुरी (4) कोकणी

23. खालील म्हणीचा अर्थ चार पर्यायातून शोधा.

त्रेसष्टचा आकडा असणे

- (1) विरोध असणे (2) मैत्री असणे
(3) निरुद्योगी असणे (4) धास्ती वाटणे

24. 'लहान मूल म्हणजे मातीचा गोळा. आकार द्यावा तशी मूर्ती घडते' — या वाक्यातील अलंकार ओळखा.

- (1) उपमा (2) उत्प्रेक्षा (3) अपन्हुती (4) रूपक

25. पुढील पर्यायातून 'स्त्रीलिंगी' शब्द शोधा.

- (1) पती (2) मोती (3) रत्न (4) मूर्ती

26. 'आम्ही जातो आमुच्या गावा' हे वाक्य कोणत्या प्रकारातील आहे ?

- (1) संयुक्तवाक्य (2) मिश्रवाक्य (3) केवलवाक्य (4) अकरणीरूपवाक्य

27. 'लोक आपली निंदा करोत किंवा स्तुती' हे कोणत्या प्रकारचे वाक्य आहे ?

- (1) समुच्चयबोधक (2) परिणामबोधक (3) न्यूनत्वबोधक (4) विकल्पबोधक

28. पुढील पर्यायातून योग्य 'म्हण' शोधा.

पुष्कळ लोक जे बोलतात ते खरे

- (1) दाम करी काम (2) झाकळी मूठ सव्वालाखाची
(3) दिव्याखाली अंधार (4) पाचामुखी परमेश्वर

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

29. 'एकाक्ष' - या शब्दास समानार्थी शब्द सांगा.

- (1) कावळा (2) एकाग्र (3) कमळ (4) एकलक्ष

30. 'दूध फार गरम आहे' हे वाक्य उद्गारवाचक असे होईल.

- (1) दूध गरम फार आहे ! (2) फार गरम आहे दूध !
(3) दूध फारच गरम आहे ! (4) आहे गरम फार दूध !

31. 'गुरूजी म्हणाले, की प्रत्येकाने नियमितपणे शाळेत यावे' या वाक्यातील गौणवाक्य कोणते ?

- (1) गुरूजी म्हणाले
(2) प्रत्येकाने नियमितपणे शाळेत यावे
(3) प्रत्येकाने नियमितपणे
(4) नियमितपणे शाळेत यावे

32. पुढील पर्यायातून अचूक शब्द ओळखा.

- (1) चतुष्पाद् (2) चतुःष्पाद् (3) चतुःपाद् (4) चतुशपाद्

33. पुढील शब्दातील 'एकवचनी' रूप ओळखा.

- (1) भाषा (2) डब्या (3) नद्या (4) वह्या

34. पुढील पर्यायातून व्याकरणदृष्ट्या योग्य शब्द शोधा.

- (1) व्यक्तिमत्त्व (2) व्यक्तीमहत्व
(3) व्यक्तिमत्व (4) व्यक्तीमत्त्व

35. व्याकरणाच्या नियमानुसार बरोबर शब्द कोणता, ते लिहा.

- (1) दुःदैवी (2) दुदैवी
(3) दुर्दैवी (4) दुर्देवी

36. पुढील शब्दातील 'अचूक अर्थाचा' शब्दगट शोधा.

भाव

- (1) आदर, सात्विक भाव (2) मूल्य, महाग
(3) किंमत, देणगी (4) शुल्क, पैसा

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

37. 'कोठेही गेले तरी मनुष्य स्वभाव सारखाच' हा अर्थ सांगणारी म्हण ओळखा.

- (1) पळसाला पाने तीनच
- (2) पाचामुखी परमेश्वर
- (3) न भूतो न भविष्यती
- (4) जशी देणावळ तशी भुतावळ

38. हपापाचा माल _____ ही म्हण पूर्ण करा.

(1) लपापा	(2) झपापा
(3) गपापा	(4) खपापा

39. 'जीभ चाचरणे' या वाकप्रचाराचा नेमका अर्थ कोणता ?

- (1) तिखट पदार्थ पाहून माझी जीभ चाचरली.
- (2) वरिष्ठांची चूक आहे असे सांगताना सेवकाची जीभ चाचरली.
- (3) भयंकर बातमी ऐकून सोहमची जीभ चाचरली.
- (4) बऱ्याच दिवसांनी सुमनला पाहून माझी जीभ चाचरली.

40. 'वाईट कृत्य करणाराचे मन त्यालाच डाचत असते' या अर्थाची म्हण कोणती ते लिहा.

(1) खाई त्याला खवखवे	(2) चोराच्या मनात चांदणे
(3) विनाशकाले विपरीत बुद्धी	(4) भित्यापाठी ब्रम्हराक्षस

41. खाली दिलेल्या शब्दाचे भाववाचक नाम ओळखा.

सुंदर

(1) सुंदरत्व	(2) सुंदरी
(3) सौंदर्य	(4) सुंदरता

42. 'शिगे मोडून वासरांत शिरणे' या वाकप्रचाराचा अर्थ असा होतो.

- (1) शहाणपणा गाजवणे
- (2) जाणत्या माणसाने पोरकटपणा करू नये
- (3) जाणत्या माणसाने पोरकटपणा करणे
- (4) बैलाने शिगे मोडून वासरांत शिरणे

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

43. खाली दिलेल्या नामाचा प्रकार ओळखा.

गंगा

(1) विशेषनाम	(2) सामान्यनाम
(3) भाववाचक नाम	(4) धर्मवाचक नाम

44. 'नाचता येईना अंगण वाकडे' या म्हणीचा अर्थ लिहा.

- (1) नाचता येईना म्हणून अंगण वाकडे आहे असे सांगणे
- (2) एखादी गोष्ट करण्यास असमर्थता दाखविणे
- (3) आपल्यातील उणेपणा झाकण्यासाठी दुसऱ्या वस्तूला नावे ठेवणे
- (4) कटकट करणे

45. पुढील समूहात न जुळणारा शब्द शोधा.

(1) देवनागरी	(2) मोडी	(3) रोमन	(4) इडली

खालील उतारा वाचून त्या खालील प्रश्न क्रमांक 46 ते 50 ची उत्तरे लिहा :

लोककला हा शब्द सध्या चलनी नाणे झाला आहे. परंतु अभिजनांच्या कला आणि लोककला यासंबंधीच्या धारणा परस्परविरोधी आहेत, असे म्हटल्यास अतिशयोक्ती होऊ नये. किंबहुना, आजवर जेव्हा जेव्हा नागरकला स्थितीशील झालेल्या आहेत, त्यांच्यात साचलेपण आलेले आहे तेव्हा तेव्हा त्यांना गतिशील करण्याचे काम लोककलांनीच केलेले आहे. 'नाट्यशास्त्र' हा भरतमुनीप्रणीत ग्रंथ एकूणच कलांविषयी, त्यातही प्रयोगात्म कलांविषयी (परफॉर्मिंग आर्ट्स) सांगोपांग चर्चा करणारा ग्रंथ आहे. नाट्यामध्ये अनेक कलांचा संगम होतो.

लोककला म्हटले की नृत्य, नाट्य, गीत, वाद्य अशा प्रयोगात्म लोकाविष्कारांचा विचार प्रामुख्याने अभिप्रेत असतो. सर्व लोकाविष्कारांची लवचिकता, काळानुसारचे बदल, चढउतार, टिकवणे-वगळणे या सर्व प्रक्रियांमध्ये स्त्रियांचा सहभाग सतत, अगदी मानवी अस्तित्वाच्या प्रारंभापासून आहे. अन्न, वस्त्र, निवारा या मूलभूत बाबींची निर्माती, अनुक्रमे शेती, विणकाम, झोपडी बनवणे आणि मातीची भांडी बनवणे या शोधांच्या जन्मदात्री स्त्रिया आहेत. या घडणीत तिला अनेक विपरितांना तोंड द्यावे लागते आहे. उपेक्षेच्या झळा सोसाव्या लागल्या आहेत. अभिजन संस्कृती, सत्तासंघर्ष, अर्थव्यवस्थेतील हितसंबंध, धर्माच्या नावावरची बंदिस्ती आणि कोंडी या कार्यातून स्त्रीची सतत ससेहोलपट झाली आहे. भारतात जातीव्यवस्थेची सर्वात मोठी बळी स्त्री ठरली आहे.

मध्ययुगीन भक्तिकाळात ईश्वरोपासनेचा भक्तिमार्ग प्रतिष्ठेचा असला, तरी स्त्रियांना तोही सुलभ नव्हता. हे त्यांच्या रचनांतील अनेक आत्मपर उद्गारांतून दिसते. कान्होपात्रा, मीरा, संत सखू इ च्या रचनां मधून हा प्रत्यय येतो. मग त्यांच्या गौरवाच्या दंतकथा, मिथके निर्माण झाली हे पुराणातील पंचमहापतिव्रतांपासून सर्वांच्याच बाबत झाले.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

46. प्रस्तुत उतान्याचा मध्यवर्ती विषय काय आहे ?

- (1) लोककलांचे महत्त्व सांगणे
- (2) लोककलांमध्ये असलेले स्त्रियांचे स्थान स्पष्ट करणे
- (3) लोककलांचे प्रकार सांगणे
- (4) कलाक्षेत्रात एकदरीत स्त्रियांची झालेली उपेक्षा मांडणे

47. खालील वाक्यातील अधोरेखित शब्दाचा समास ओळखा.

'हे पुराणातील पंचमहापतिव्रतांपासून सर्वांच्याच बाबत झाले.'

- (1) अव्ययीभाव
- (2) द्विगु
- (3) तत्पुरुष
- (4) कर्मधारय

48. लोककलांमध्ये कोणता विचार अभिप्रेत आहे ?

- (1) कलांचे विश्लेषण करणे
- (2) ग्रामीण संस्कृतीदर्शन घडविणे
- (3) प्रयोगात्म लोकाविष्कारांचा विचार
- (4) शहरी-ग्रामीण संस्कृतीदर्शन घडविणारे साहित्य

49. 'अभिजनांच्या कला आणि लोककला यासंबंधीच्या धारणा परस्पर विरोधी आहेत'.

वरील वाक्यातील अधोरेखित शब्दाला समानार्थी शब्द सांगा.

- (1) पारंपरिक
- (2) नागर
- (3) आधुनिक
- (4) सद्यःकालीन

50. भरतमुनी यांनी कोणता ग्रंथ लिहिल्याचा उल्लेख प्रस्तुत उतान्यात आढळला आहे ?

- (1) लोककला
- (2) नाट्यशास्त्र
- (3) कान्होपात्रा
- (4) मिथक

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

51. "Every picture tells a story." Choose the correct synonym for the underlined word.

- (1) tail (2) tale (3) fact (4) joke
-

52. Everyone respects _____ honest person.

Choose the correct article from the following to fill in the blank.

- (1) a (2) an (3) the (4) no article
-

53. The mother was carrying a baby in _____ arms.

Choose appropriate option from the following to fill in the blank.

- (1) his (2) her (3) your (4) their
-

54. Are you attending the party tonight ?

Which of the following options can be used in place of the underlined word ?

- (1) dinner (2) lunch (3) breakfast (4) day
-

55. "What a piece of work is man !" Identify the type of the sentence correctly.

- (1) wonderful (2) interrogative
(3) affirmative (4) exclamatory
-

56. I went to the shop to buy some _____ useful for my office.

Which of the following options can fill in the blank in the above sentence ?

- (1) stationary (2) stationery
(3) stationiary (4) stationaries
-

57. I _____ will tell you the truth.

Choose the appropriate option to fill in blank in the above sentence.

- (1) herself (2) himself
(3) yourself (4) myself
-

58. This chair is very _____ for me.

Choose the correct option from the following to fill in the blank.

- (1) comfort (2) comfortable
(3) comforting (4) comforts
-

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

59. The bus will stop here.

Choose the appropriate yes/no question of the above statement.

- (1) Will the bus stop here ? (2) Will they stop the bus ?
(3) Would the bus stop here ? (4) Would the bus be stopped ?
-

60. The garden where animals are kept for show is called _____ .

Which of the following words best expresses the meaning given above ?

- (1) Museum (2) Zoo (3) Forest (4) Cage
-

61. Which of the following denotes the happy sound of a cat ?

Choose the correct option.

- (1) moo (2) bark (3) purr (4) croak
-

62. We shouted several times, but there _____ no answer.

Choose the proper option to fill in the blank.

- (1) is (2) are (3) was (4) were
-

63. What is your father ?

Choose the suitable answer from the following as per the sense of the question.

- (1) My father is Mr. X.Y. Patil (2) My father is a professor
(3) My father is tall (4) My father is very poor
-

64. Few people knew the answer, _____ ?

Which will be the correct question tag of the above sentence ?

- (1) do they (2) don't they
(3) did they (4) didn't they
-

65. I have found the book _____ I lost yesterday.

Choose the correct option to fill in the blank.

- (1) who (2) whom (3) which (4) when
-

66. The bag is very heavy.

Choose the opposite word of the underlined word from the following.

- (1) light (2) dark (3) soft (4) weak
-

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

67. A period of ten years is called _____ .
Choose the proper word from the following to fill in the blank.
(1) decade (2) decay (3) teen (4) tenth
-
68. Which of the following words can substitute the phrase 'a cinema show in the afternoon' ?
(1) afternoon play (2) matinee show
(3) a special show (4) noon show
-
69. He has got through M.P.S.C. examination. What is the meaning of the underlined phrase ?
(1) passed (2) failed (3) felt (4) gone
-
70. Today he is in high spirits.
Choose the substitute word for the underlined phrase in the above sentence.
(1) cheerful (2) sad (3) mad (4) weeping
-
71. The thief was caught red handed.
Choose the substitute word for the underlined phrase in the above sentence.
(1) with proofs (2) injured hands
(3) bloody hands (4) fractured hands
-
72. I must go to _____ to see the Headmaster.
Choose the proper word from the following to fill in the blank, as per the sense of the sentence.
(1) jail (2) school (3) temple (4) club
-
73. The porter was carrying a heavy burden on _____ back.
Choose proper word from the following to fill in the blank.
(1) his (2) her (3) your (4) their
-
74. I recognised him as soon as he _____ the room.
Which is the suitable verb to fill in the blank ?
(1) enters (2) entered (3) entering (4) enter

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

75. An honest person always _____ the truth.
Choose proper word from the following to fill in the blank.
(1) tell (2) tells (3) told (4) telling
-
76. Here is the train that we have been waiting _____ .
Choose suitable preposition to complete the above sentence.
(1) for (2) of (3) at (4) with
-
77. The object that can not be seen is called _____ .
Which of the following words best expresses the meaning given above ?
(1) invisible (2) visible (3) valuable (4) important
-
78. Which of the following options means 'mourn' ?
(1) morning (2) lament (3) earn (4) dare
-
79. He knows the ins and outs of that affair.
Which of the following options best expresses the meaning of the underlined part in the above sentence ?
(1) all the details (2) going out
(3) to go in and out (4) coming and going
-
80. Choose the appropriate synonym of the word 'instance'.
(1) forget (2) example (3) market (4) insurance
-
81. "The boss impressed _____ the employees the importance of punctuality and discipline."
Choose the correct preposition.
(1) upon (2) above (3) at (4) into
-
82. I cannot give consent to this proposal.
The underlined phrase means
(1) permission (2) anger (3) command (4) prevention
-
83. She found a purse full of money, _____ ?
Choose the suitable question tag from the following options.
(1) didn't she (2) doesn't she (3) don't she (4) will she

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

84. He said, "How many books are there in the cupboard ?"

Choose the correct indirect speech of the above from the following options.

- (1) He asked how many books were there in the cupboard.
 (2) He asked how many books are there in the cupboard.
 (3) He asked that how many books are there in the cupboard.
 (4) He asked that how many books were here in the cupboard.

85. 'The original inhabitants of the place'

Choose the proper substitute from the following options to get the meaning of the above.

- (1) Aborigines (2) Slaves (3) Original (4) Masters

86. He is every inch a gentleman.

Which of the following options best expresses the meaning of the underlined part of the above sentence ?

- (1) completely (2) partly (3) only an inch (4) part of inch

87. We reached the place ultimately.

Which of the following options correctly spells the underlined word in the above sentence ?

- (1) utimately (2) ultimately (3) altemitly (4) ultimitly

88. The people elected him Mayor.

Which is the correct passive sentence of the above sentence ?

- (1) Mayor have been elected by him.
 (2) He was elected Mayor by the people.
 (3) Mayor was elected by him.
 (4) The people have been elected by the Mayor.

89. In the olden days people believed that the Earth was _____.

Choose the correct word from the following options to fill in the blank in the above sentence.

- (1) stationery (2) stationary (3) stationiary (4) stationiery

90. No sooner did I _____ the room _____ the intruder ran away.

Choose proper words from the following words to fill in the blanks in the above sentence.

- (1) entered, than (2) enter, than
 (3) entered, then (4) enter, then

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Read the following passage and answer the following questions (91 – 95) on it.

There is an enemy beneath our feet — an enemy the more deadly for his complete impartiality. He recognises no national boundaries, no political parties. Everyone in the world is threatened by him. The enemy is the Earth itself. When an earthquake strikes, the world trembles. The power of a quake is greater than anything man himself can produce. But today scientists are directing a great deal of their effort into finding some way out of combating earthquakes, and it is possible that at some time in the near future mankind will have discovered a means of protecting itself.

An earthquake strikes without warning. When it does, its power is immense. If it strikes a modern city, the damage it causes is as great as if it has struck a primitive village. Gas mains burst, explosions are caused and fires are started. Underground railways are wrecked.

Whole buildings collapse, bridges fall, dams burst. Gaping crevices appear in busy streets. If the quake strikes at sea, huge tidal waves sweep inland. If it strikes in the mountain regions, avalanches roar down into the valley.

91. Who is the great enemy mentioned in the above passage ?

- (1) Sea   (2) Mountain   (3) Waves   (4) Earthquake

92. What happens when the earthquake strikes ?

- (1) The world trembles   (2) Birds fly in the sky
(3) Animals run away   (4) The sky disappears

93. According to the writer, the enemy is impartial because he recognizes _____ .

- (1) no national boundaries and political parties
(2) no caste and creed
(3) no difference between men and women
(4) no difference between the poor and the rich

94. What happens when the earthquake strikes in mountain regions ?

- (1) Smoke spreads everywhere
(2) Rivers begin to flow
(3) Avalanches fall down into the valley
(4) Clouds gather around the mountain

95. Huge tidal waves sweep inland.

Find out the noun form of the underlined word from the following options.

- (1) tida   (2) tide   (3) tada   (4) teda

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

Read the following passage and answer the following questions (96 – 100) on it.

An artificial foot that recycles energy otherwise wasted in between steps could make it easier for amputees to walk, its developers say.

“For amputees, what they experience when they are trying to walk normally is what I would experience if I were carrying an extra 30 pounds (13 kgs),” said Art Kuo, Professor in the University of Michigan, Departments of Biomedical Engineering and Mechanical Engineering.

Compared with the conventional prosthetic feet, the new device significantly cuts the energy spent per step.

A paper about the device is published in a journal. The foot was created by Kuo and Steve Collins, who were University of Michigan graduate students. The human walking gait naturally wastes energy as each foot collides with the ground in between steps.

A typical prosthesis does not reproduce the force a living ankle exerts to push off the ground. As a result, test subjects spent 23% more energy walking with a conventional prosthetic foot, compared with walking naturally. To test how stepping with their device compared with normal walking, the engineers conducted their experiments with non-amputees wearing a rigid boot and prosthetic simulator.

In their energy-recycling foot, the engineers put the wasted walking energy to work, enhancing the power of ankle push-off. The foot naturally captures the dissipated energy. A microcontroller tells the foot to return the energy to the system at precisely the right time.

Based on the metabolic rate measurements, the test subjects spent 14 per cent more energy walking in energy-recycling artificial foot than they did walking naturally. That’s a significant decrease from the 23 per cent more energy they used in the conventional prosthetic foot, Kuo says.

He also explained how this invention differs from current technologies. “All prosthetic feet store and return energy, but they don’t give you a choice about when and how. This is the first device to release the energy in the right way to supplement push-off, and to do so without an external power source.”

The energy-recycling foot uses less than one watt of electricity through a small portable battery. “With further progress, robotic limbs may yet beat their biological forerunners,” Collins added.

96. Name the creators of the new device. Choose the correct option.

- (1) Art Kuo
  - (2) Art Kuo and Michigan
  - (3) Art Kuo and Steve Collins
  - (4) Steve Collins
-

97. The invention reported in the passage consists of _____ .
Fill in the blank by indicating the correct option.

- (1) a new boot
  - (2) an energy saving artificial foot
  - (3) a conventional artificial foot
  - (4) walking crutches
-

98. Choose the correct option :

The new foot has a new feature. Which one ?

- (1) Non-amputees wearing rigid boots
  - (2) 23 per cent more energy spent on walking
  - (3) 14 per cent energy put to use while walking
  - (4) Carrying an extra 13 kg weight while walking
-

99. State whether True or False by choosing the correct set of answers.

- (a) The energy recycling foot does not need an external power source.
- (b) In future, robotic limbs could function better than natural limbs.

Options :

(1) True, True	(2) False, True
(3) True, False	(4) False, False
-

100. Which option accurately provides the single word which means "an artificial part supplied to remedy a deficiency" ?

(1) Amputee	(2) Prosthesis
(3) Portable	(4) Experiment
-

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

101. भारतीय घटनेनुसार आंतरराज्यीय व्यापारावर कायद्याद्वारे निर्बंध लादण्याचा अधिकार कोणास आहे ?

- (1) लोकसभा (2) राज्यसभा
(3) संसद (4) सर्वोच्च न्यायालय

Who is empowered to impose restrictions on Inter-State trade and commerce as per the Constitution of India ?

- (1) Lok Sabha (2) Rajya Sabha
(3) Parliament (4) Supreme Court

102. खालीलपैकी कोणत्या केंद्रीय कर कायद्याची अंमलबजावणी राज्य सरकार करते ?

- (1) सेवाकर (2) आयकर
(3) केंद्रीय अबकारी कर (4) केंद्रीय विक्रीकर कायदा

Which of the following Central taxes is effected by the State Government ?

- (1) Service Tax (2) Income Tax
(3) Excise Duty (Central) (4) Central Sales Tax

103. महाराष्ट्र राज्यात मुल्यवर्धीत कर कायदा केव्हा अस्तित्वात आला ?

- (1) 2002 (2) 2003 (3) 2004 (4) 2005

The Maharashtra Value Added Tax Act came into force with effect from

- (1) 2002 (2) 2003 (3) 2004 (4) 2005

104. खालीलपैकी कोणत्या परिस्थितीमध्ये संसद, राज्य सूचीमध्ये समाविष्ट विषयावर कायदा करू शकते ?

- (1) राष्ट्रीय हित (2) आणिबाणी
(3) (1) व (2) (4) वरीलपैकी नाही

Under which of the following circumstances, can the Parliament pass a law on a subject included in the State List ?

- (1) National interest (2) Emergency
(3) (1) and (2) (4) None of the above

105. भारतीय राज्यघटनेत व्यापार, वाणिज्य आणि अंतर्गत करार विषयक कलमे (क. 301 ते 307) कोणत्या भागात आहे ?

- (1) 11व्या (2) 12व्या (3) 13व्या (4) 14व्या

In which part of the Constitution of India, are the provisions relating to Trade, Commerce and Intercourse (Article 301 to 307) provided ?

- (1) 11th (2) 12th (3) 13th (4) 14th

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

106. खालीलपैकी कोणत्या कलमान्तये संसद व्यापार व वाणिज्यविषयक स्वातंत्र्यावर निर्बंध लावू शकते ?

- (1) कलम 301 (2) कलम 302
(3) कलम 401 (4) कलम 402

Under which of the following articles, can the Parliament impose restrictions on freedom of trade and commerce ?

- (1) Article 301 (2) Article 302
(3) Article 401 (4) Article 402

107. खालीलपैकी कोणता आयोग हा केंद्र-राज्य संबंधाविषयी नेमला गेला होता ?

- (1) नानावटी आयोग (2) सरकारीया आयोग
(3) श्रीकृष्ण आयोग (4) पांडीयन आयोग

Which of the following Commissions was appointed for the Centre-State relations ?

- (1) Nanavati Commission (2) Sarkaria Commission
(3) Shrikrishna Commission (4) Pandian Commission

108. खालीलपैकी कोणता कर केंद्र सरकार आकारणी आणि वसुली करते परंतु उत्पन्न केंद्र व राज्यात विभागण्यात येते ?

- (1) आयकर (2) सीमा शुल्क
(3) निगम कर (4) वरीलपैकी नाही

Which of the following taxes is levied and collected by the Central Govt., but its revenue is divided between the Centre and the States ?

- (1) Income Tax (2) Customs Duty
(3) Corporation Tax (4) None of the above

109. संघ, राज्य व समवर्ती सूची राज्यघटनेच्या कोणत्या परिशिष्टात नमूद केल्या आहेत ?

- (1) परिशिष्ट 5 (2) परिशिष्ट 6
(3) परिशिष्ट 7 (4) परिशिष्ट 10

In which of the following Schedules, are the Union, State and Concurrent Lists enumerated in the Constitution ?

- (1) Schedule 5 (2) Schedule 6
(3) Schedule 7 (4) Schedule 10

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

110. खालीलपैकी कोणती बाब भारत सरकारच्या संचयित निधीचा भाग होवू शकत नाही ?

- (1) केंद्र शासनास मिळणारा महसूल
- (2) कर्ज घेवून उभारलेला निधी
- (3) अग्रिम स्वरूपात मिळणारा निधी
- (4) राज्यांना कलम 269 खाली अभिहस्तांतरीत केलेला कर

Out of the following items, which does *not* form part of the 'Consolidated Fund of India' ?

- (1) Revenue received by the Govt. of India
- (2) Money raised by loans
- (3) Money received by way of advances
- (4) Taxes assigned to the States under Article 269

111. खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

- (1) प्राप्तीकर केंद्र शासन लावीत नाही.
- (2) प्राप्तीकर केंद्र शासन लावून वसूल करते.
- (3) प्राप्तीकर केंद्र शासन वसूल करीत नाही.
- (4) प्राप्तीकर राज्य शासन लसवते.

Which of the following statements is correct ?

- (1) Income tax is not levied by the Government of India.
- (2) Income tax is levied and collected by the Government of India.
- (3) Income tax is not collected by the Government of India.
- (4) Income tax is levied by the State Government.

112. "आंतरराज्य व्यापार" या विषयाचा समावेश कोणत्या सूचीमध्ये करण्यात आला आहे ?

- (1) राज्य सूची
- (2) संघ सूची
- (3) समवर्ती सूची
- (4) यापैकी कोणतेही नाही

"Inter-State Trade" is covered under which list ?

- (1) State List
- (2) Union List
- (3) Concurrent List
- (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

113. भारतीय संविधानाप्रमाणे व्यवसायकर कपातीची कमाल वार्षिक मर्यादा आहे.

- (1) ₹ 2400 (2) ₹ 2500 (3) ₹ 2600 (4) ₹ 2700

The maximum annual deduction of Profession Tax provided in Indian Constitution is

- (1) ₹ 2400 (2) ₹ 2500 (3) ₹ 2600 (4) ₹ 2700

114. आयकर आकारणीसाठी कोणते उत्पन्न धरले जाते ?

अ. पगाराचे उत्पन्न

ब. धंधातील नफा

क. कॅपिटल गेन

ड. शेती उत्पन्न

- (1) अ, ब, ड (2) अ, ब, क (3) ब, क, ड (4) अ, क, ड

Income for purpose of Income Tax includes

A. Salary income

B. Profit from business

C. Capital gain

D. Agriculture income

- (1) A, B, D (2) A, B, C (3) B, C, D (4) A, C, D

115. सद्य स्थितीत अतिरिक्त अबकारी कर खालीलपैकी कुठल्या प्रकारच्या वस्तूवर लावला जातो ?

(1) साखर - तंबाकू

(2) कापड - साखर

(3) कोळसा - कापड

(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

All present Additional Excise Duty is levied on

(1) Sugar - Tobacco

(2) Textile - Sugar

(3) Coal - Textile

(4) None of the above

116. केंद्र शासनाला जास्तीत जास्त महसूल कोणत्या करापासून मिळतो ?

(1) आयकर

(2) आयात-निर्यात कर

(3) निगम कर

(4) केन्द्रीय अबकारी कर

Central Government gets the maximum revenue from

(1) Income Tax

(2) Import-Export Tax

(3) Corporation Tax

(4) Central Excise Duty

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

117. भारतीय संविधानातील अनुच्छेद 366 : व्याख्या नुसार, खालीलपैकी कोणती जोडी चूक आहे ?

- (1) माल - अनुच्छेद 366(12)
- (2) रेल्वे - अनुच्छेद 366(22)
- (3) उत्पन्नावरील कर - अनुच्छेद 366(29)
- (4) मालाच्या विक्री व खरेदीवरील कर - अनुच्छेद 366(29क)

Which of the following pairs is incorrect as per the Article 366 : Definitions of the Constitution of India ?

- (1) Goods - Article 366(12)
- (2) Railway - Article 366(22)
- (3) Tax on Income - Article 366(29)
- (4) Tax on sale or purchase of goods - Article 366(29A)

118. अबकारी कर कशावर आकारण्यात येतो ?

(1) वस्तूच्या उत्पादनावर	(2) वस्तूच्या वापरावर
(3) वस्तूच्या विक्रीवर	(4) वस्तूच्या फेरविक्रीवर

Excise Duty is levied on

(1) Production of Goods	(2) Use of Goods (Consumption)
(3) Sale of Goods	(4) Resale of Goods

119. खालीलपैकी कोणास सीमा शुल्क लावून वसूल करण्याचा अधिकार आहे ?

(1) राज्य शासन	(2) भारत सरकार
(3) पंचायत समिती	(4) महानगर पालीका

Which of the following is empowered to levy and collect Customs Duty ?

(1) State Government	(2) Central Government
(3) Panchayat Samiti	(4) Municipal Corporation

120. खालीलपैकी अप्रत्यक्ष कर कोणता ?

(1) विक्रीकर	(2) केंद्रीय विक्रीकर
(3) अबकारी कर (केन्द्रीय)	(4) वरील सर्व

Which of the following is an Indirect Tax ?

(1) Sales Tax	(2) Central Sales Tax
(3) Excise Duty (Central)	(4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

121. खालीलपैकी कोणते कर केंद्र शासनाने आकारले आहेत ?

- अ. कस्टम ड्यूटी   ब. कॅपिटल गेन टॅक्स
क. आयकर   ड. मूल्यवर्धित कर
- (1) अ, ब व ड   (2) अ, ब व क
(3) ब, क व ड   (4) अ, क व ड

Which of the following taxes are levied by the Union Govt. ?

- A. Customs Duty   B. Capital Gain Tax
C. Income Tax   D. Value Added Tax
- (1) A, B and D   (2) A, B and C
(3) B, C and D   (4) A, C and D

122. खालीलपैकी कोणत्या कराची आकारणी, वसूली आणि उत्पन्न केंद्रालाच मिळते ?

- (1) मूल्यवर्धित कर   (2) जमीन महसूल
(3) आयकर   (4) वरीलपैकी नाही

Which of the following taxes is levied, collected and utilised by the Centre only ?

- (1) Value Added Tax   (2) Land Revenue
(3) Income Tax   (4) None of the above

123. खालीलपैकी कोणता कर राज्य शासनाच्या अधिकाराखाली येत नाही ?

- (1) निगम कर   (2) आयकर
(3) व्यवसाय कर   (4) (1) व (2)

Which of the following taxes is *not* under the jurisdiction of the State Government ?

- (1) Corporation Tax   (2) Income Tax
(3) Profession Tax   (4) (1) and (2)

124. खालीलपैकी कोणता कर हा अप्रत्यक्ष कर आहे ?

- (1) व्यवसाय कर   (2) आयकर
(3) मूल्यवर्धित कर   (4) निगम कर

Which of the following taxes is an indirect tax ?

- (1) Profession Tax   (2) Income Tax
(3) Value Added Tax   (4) Corporation Tax

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

125. संविधानाच्या कोणत्या अनुच्छेदानुसार संघसूची, राज्यसूची व समवर्तिसूची द्वारे कामाची विभागणी विषयक तरतूद करण्यात आली आहे ?

- (1) 246 (2) 247 (3) 248 (4) 249

Which Article of the Constitution lays down distribution of work through the Union List, State List and Concurrent List ?

- (1) 246 (2) 247 (3) 248 (4) 249

126. राज्य विधिमंडळाला खालीलपैकी कोणत्या बाबींवर कायदा करण्याचा अधिकार आहे ?

- अ. पथकर ब. डोईपट्टी
क. बँक व्यवसाय ड. जनगणना

- (1) अ, ब आणि ड (2) अ आणि ब फक्त
(3) ड फक्त (4) अ, ब, क आणि ड

The Legislature of States are having powers to make a law on the following :

- A. Toll B. Capitation Taxes
C. Banking D. Census

- (1) A, B and D (2) A and B only
(3) D only (4) A, B, C and D

127. भारतीय संविधानात एकूण किती अनुसूची समाविष्ट आहेत ?

- (1) 11 (2) 10 (3) 9 (4) 12

How many Schedules are incorporated in the Constitution of India ?

- (1) 11 (2) 10 (3) 9 (4) 12

128. संपदा शुल्क खालील पैकी कशाशी संबंधित आहे ?

- (1) मृत्युनंतर संक्रमित मालमत्ता
(2) संविधानाच्या प्रारंभापूर्वीचे आबंधन
(3) विद्यमान कायदा
(4) ऋण

Estate Duty is related with

- (1) Property passing upon death
(2) Obligation before commencement of Constitution
(3) Existing law
(4) Debt

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

129. राज्य घटनेतील अनुच्छेद 366(29क) मध्ये खालीलपैकी कोणत्या बाबीवर स्पष्टीकरण देण्यात आले आहे ?

(1) आणीबाणीची उद्घोषणा	(2) कर्ज रोखे
(3) प्राप्तीवरील कर	(4) मालाची विक्री किंवा खरेदी यावरील कर

In Article 366(29A) explanation on the following is provided :

(1) Proclamation of Emergency	(2) Securities
(3) Tax on Income	(4) Tax on sale or purchase of goods

130. खालीलपैकी कोणत्या कायद्याऐवजी वस्तु व सेवा विषयक कर कायदा नजिकच्या काळात येणार आहे ?

(1) आयकर	(2) मुल्यवर्धित कर
(3) विक्रीकर	(4) सीमा शुल्क

Which one of the following Acts is proposed to be replaced by the Goods and Services Tax Act in the near future ?

(1) Income Tax	(2) Value Added Tax
(3) Sales Tax	(4) Customs Duty

131. महाराष्ट्रामध्ये व्यवसाय करातून जमा झालेला पैसा कोणत्या कारणासाठी वापरला जातो ?

(1) प्रकल्पग्रस्त लोक	(2) भूकंपग्रस्त लोक
(3) रोजगार हमी योजना	(4) सुशिक्षित बेरोजगार

For which purpose is the income received from Profession Tax used in Maharashtra ?

(1) Project affected people	(2) Earthquake affected people
(3) Employment Guarantee Scheme	(4) Educated unemployed

132. राज्याच्या आकस्मिक खर्चासाठी पैसा खालील निधीतून काढण्यात येतो :

(1) वित्तमंत्री निधी
(2) मुख्यमंत्री निधी
(3) पंतप्रधान निधी
(4) वरीलपैकी कोणतेच नाही

To meet unforeseen expenditure of the State, funds are withdrawn from

(1) Finance Minister Fund
(2) Chief Minister's Fund
(3) Prime Minister's Fund
(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

133. वित्त आयोगात अध्यक्षान्वयतिरिक्त इतर किती सदस्य असतात ?

- (1) तीन (2) चार (3) पाच (4) सात

Besides the Chairman, how many members are there in the Finance Commission ?

- (1) Three (2) Four (3) Five (4) Seven

134. वित्त आयोगाची स्थापना कोण करते ?

- (1) पंतप्रधान (2) राष्ट्रपती
(3) सर्वोच्च न्यायालय (4) संसद

Finance Commission is appointed by

- (1) Prime Minister (2) President
(3) Supreme Court (4) Parliament

135. वित्त आयोग आपल्या शिफारशी कोणाला सादर करतो ?

- (1) पंतप्रधान (2) अर्थमंत्री
(3) राष्ट्रपती (4) लोकसभा सभापती

To whom does the Finance Commission submit its recommendations ?

- (1) Prime Minister (2) Finance Minister
(3) President (4) Speaker of House of People

136. 13व्या वित्त आयोगाचा कालावधी सांगा.

- (1) 2005 - 10 (2) 2007 - 12
(3) 2011 - 15 (4) 2000 - 05

What is the tenure of the 13th Finance Commission ?

- (1) 2005 - 10 (2) 2007 - 12
(3) 2011 - 15 (4) 2000 - 05

137. वित्त विधेयक हे प्रथमतः राज्यसभेत मांडता येत नाही. खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा.

- (1) खोटे (2) अंशतः खरे (3) खरे (4) अंशतः खोटे

Finance Bill cannot be introduced in the Council of States. Choose the correct answer.

- (1) False (2) Partly true (3) True (4) Partly false

138. संसदेच्या लोकलेखासमिती ची कमाल सभासद मर्यादा आहे

- (1) 21 (2) 22 (3) 23 (4) 24

The maximum limit of members in the Public Accounts Committee of the Parliament is

- (1) 21 (2) 22 (3) 23 (4) 24

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

139. संसदेच्या लोकलेखा समितीच्या रचने मध्ये लोकसभेचे प्रतिनिधित्व किती असते ?

(1) 13 सभासद	(2) 14 सभासद
(3) 15 सभासद	(4) 16 सभासद

How many Lok Sabha members are there on the Public Accounts Committee of the Parliament ?

(1) 13 Members	(2) 14 Members
(3) 15 Members	(4) 16 Members

140. खालीलपैकी कोणती गोष्ट अर्थ विधेयकाचा भाग आहे ?

- (1) करविषयक तरतूदी
- (2) संचयित निधीचे नियमन (Consolidated Fund)
- (3) आकस्मित निधीचे नियमन (Contingency Fund)
- (4) वरील सर्व

What constitutes the Money Bill ?

- (1) Taxation related provisions
- (2) Regulation of Consolidated Fund
- (3) Regulation of Contingency Fund
- (4) All the above

141. एकल व्यापारी संघटनेत खालील मर्यादा दिसून येतात :

(1) मर्यादित भांडवल	(2) अमर्यादित जबाबदारी
(3) मर्यादित पात्रता व गुण	(4) वरील सर्व

What are the limitations of sole proprietorship firms ?

(1) Limited capital	(2) Unlimited liability
(3) Limited ability and skill	(4) All of the above

142. एक व्यापारी विक्रीकराची थकबाकी असतांना आपली व्यक्तीगत मालकी संस्था हस्तांतरित करतो तर अशा परिस्थितीत पूर्वीची थकबाकी कोणाकडून वसूल करावी ?

- (1) मालकाकडून
- (2) मालक व ज्याला व्यवसाय हस्तांतरित झाला त्या व्यक्तीकडून
- (3) नवीन व्यक्तीकडून
- (4) मालकाच्या मुलाकडून

A proprietor having heavy dues transfers his business to another person. Then dues upto transfer can be recovered from

- (1) Proprietor
- (2) Proprietor and transferee
- (3) Transferee
- (4) Son of proprietor

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

143. खालीलपैकी कोणत्या व्यावसायिक संस्थेच्या बाबतीत मालकी/भागधारण हक्क एका व्यक्तीकडून दुसऱ्या व्यक्तीकडे हस्तांतरीत करणे शक्य नाही ?

(1) खाजगी मर्यादीत कंपनी	(2) भागीदारी संस्था
(3) व्यक्तिगत मालकी संस्था	(4) वरीलपैकी नाही

In which of the following cases, is it not possible to transfer the ownership/shareholding rights from one person to another person?

(1) Private Limited Company	(2) Partnership firm
(3) Sole proprietorship	(4) None of the above

144. भागीदारी संस्थेतील परस्पर संबंध _____ ने ठरतात .

(1) परिस्थितीनुसार	(2) नाते संबंधामुळे
(3) कौटुंबिक संबंध	(4) करार

The relations of partnership arise from _____ .

(1) according to the situation	(2) relations
(3) family relations	(4) contract

145. भागीदार संस्थेत

- (1) फक्त कार्यकारी भागीदार जबाबदार असतो
- (2) सर्व भागीदार सांघिक व वैयक्तिक रित्या जबाबदार असतात
- (3) सर्व भागीदार संस्थेच्या नफ्यातच फक्त भागीदार असतात
- (4) अल्पवयीन भागीदारसुद्धा वैयक्तिक रित्या संस्थेच्या कर्जाला जबाबदार असतो

In a partnership firm

- (1) only working partner is liable
- (2) all partners are jointly and severally liable
- (3) all partners share profit only
- (4) even a minor partner is personally liable for the debts of the firm

146. भागीदारी व्यवसायात सभासदांची कमाल संख्या _____ असते.

(1) 10	(2) 20	(3) 30	(4) 35

In a trade partnership, the maximum number of members is

(1) 10	(2) 20	(3) 30	(4) 35

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

147. भारतीय भागीदारी कायदा, 1932 नुसार भागीदारी संस्थेची नोंदणी करणे _____ असते.

(1) ऐच्छिक	(2) अनिवार्य
(3) कायदेशीर	(4) वरीलपैकी नाही

As per the Indian Partnership Act, 1932, Registration of a partnership firm is

(1) Optional	(2) Compulsory
(3) Beneficial	(4) None of the above

148. खाजगी मर्यादित कंपनीच्या भागधारकांची कमाल संख्या किती असू शकते ?

(1) 50	(2) 07
(3) 10	(4) अमर्यादित

What is the maximum limit of number of shareholders in a Private Limited Company ?

(1) 50	(2) 07
(3) 10	(4) Unlimited or infinite

149. खाजगी मर्यादित कंपनीच्या संचालक मंडळात (Board of Directors) किमान किती संचालक असावे लागतात ?

(1) 5 (पाच)	(2) 2 (दोन)
(3) 7 (सात)	(4) किमान मर्यादा नाही

A minimum of how many directors does the Board of Directors of a Private Limited Company comprise of ?

(1) 5 (Five)	(2) 2 (Two)
(3) 7 (Seven)	(4) There is no minimum limit

150. खाजगी मर्यादित कंपनीच्या संचालकांच्या भागधारकांसोबत एका वर्षात किमान किती सर्वसाधारण बैठका होणे बंधनकारक आहे ?

(1) दोन	(2) एक	(3) तीन	(4) पाच

What is the minimum number of General Meetings of Directors and Shareholders required to be held in a year in case of a Private Limited Company ?

(1) Two	(2) One	(3) Three	(4) Five

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

151. संसदेने 2009 साली पारित केलेल्या कायद्यानुसार _____ ही नवीन व्यापारी संस्था आहे.

(1) संयुक्त स्कंध प्रमंडळ	(2) व्यक्तिगत व्यापारी संस्था
(3) खाजगी मर्यादित कंपनी	(4) मर्यादित जबाबदारी भागीदारी

_____ is a new form of business entity established by an Act of Parliament in 2009.

(1) Joint Stock Company	(2) Proprietorship Firm
(3) Private Limited Company	(4) Limited Liability Partnership

152. खालीलपैकी कोणत्या व्यावसायिक संस्थेच्या प्रकारात मालकाचे/भागधारकाचे उत्तरदायीत्व अमर्यादित असते ?

(1) व्यक्तिगत मालकी संस्था	(2) भागीदारी संस्था
(3) दोन्ही (1) व (2)	(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

In which of the following types of business entities is the liability of the owners/shareholders unlimited ?

(1) Sole proprietorship	(2) Partnership firm
(3) Both (1) and (2)	(4) None of the above

153. सार्वजनिक मर्यादित कंपनीच्या भागधारकांची कमाल संख्या किती असू शकते ?

(1) 50	(2) 07	(3) 10	(4) अमर्यादित

What is the maximum limit of shareholders in a Public Limited Company ?

(1) 50	(2) 07	(3) 10	(4) Unlimited

154. सार्वजनिक मर्यादित कंपनी स्थापन केल्यास खालीलपैकी कोणता महत्त्वाचा लाभ होतो ?

(1) स्वतंत्र अस्तित्व
(2) मोठ्या भांडवलाची उपलब्धता
(3) व्यवस्थापनाचा फायदा
(4) सरकारी नियंत्रणाचा अभाव

What is the main advantage in establishing a Public Limited Company ?

(1) Independent entity
(2) Availability of enormous capital
(3) Administrative advantage
(4) No Government control

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

155. तखाद्या संस्थेच्या करदायित्वाचे पूर्वलक्षी प्रभावाने अथवा भविष्यलक्षी प्रभावाने कमी करण्याचे किंवा सुट देण्याचे अधिकार कोणास आहे ?

- (1) सहकारी संस्थेचा निबंधक (2) विक्रीकर आयुक्त
(3) अधिसूचनेद्वारा राज्य शासनास (4) सहकारी संस्थेच्या सचिवास

Who is empowered to reduce or remit prospectively or retrospectively the amount of tax due from a Society ?

- (1) Registrar of Societies (2) Commissioner of Sales Tax
(3) The State Government by notification (4) Secretary of the Society

156. सहकारी संस्थेच्या स्थापनेसाठी किमान _____ सभासद असावे लागतात.

- (1) 4 (2) 6 (3) 8 (4) 10

Minimum number of members required for formation of a Co-operative Society is

- (1) 4 (2) 6 (3) 8 (4) 10

157. सहकारी संस्थांची नोंदणी _____ कडे करावी लागते.

- (1) राज्यपाल (2) विक्रीकर आयुक्त
(3) सहकार निबंधक (4) राज्य सहकार मंत्री

Co-operative Societies are required to be registered with

- (1) Governor (2) Sales Tax Commissioner
(3) Registrar of Co-operative Societies (4) State Minister for Cooperation

158. महाराष्ट्र सहकारी संस्थांचा कायदा _____ पासून लागू करण्यात आला.

- (1) 1961 (2) 1962 (3) 1960 (4) 1970

The Maharashtra Co-operative Societies Act is being implemented from

- (1) 1961 (2) 1962 (3) 1960 (4) 1970

159. खालीलपैकी कोणते विधान खरे आहे ?

- (1) सर्व क्लब मु.वि. कायद्याखाली पुंजीकृत होणे आवश्यक आहेत
(2) सर्व क्लब मु.वि. कायद्याखाली करदेयतेस पात्र आहेत
(3) मु.वि. कायद्याखाली आवश्यक तेवढी उलाढाल असलेला क्लब पुंजीकृत होणे आवश्यक आहे
(4) कोणताही धंदा न करणारा क्लब हा व्यापारी आहे

Which of the following statements is true ?

- (1) All clubs must be registered under B.S.T. Act
(2) All clubs are liable to pay tax under B.S.T. Act
(3) A club having the required turnover is required to be registered under B.S.T. Act
(4) Club not having any business is a dealer

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

160. सार्वजनिक मर्यादित कंपनी मध्ये भागांचे

- (1) मुक्त हस्तांतर करता येते
- (2) मुक्त हस्तांतर करता येते नाही
- (3) कुठल्याही परिस्थितीत हस्तांतर करता येत नाही
- (4) वरीलपैकी नाही

Shares of Public Limited Company are

- (1) freely transferable
- (2) not freely transferable
- (3) not at all transferable
- (4) None of the above

161. खालीलपैकी कोणती शाखा विक्रीकर विभागाशी संबंधित **नाही** ?

(1) विवरण शाखा	(2) व्यवसाय लेखा परीक्षण शाखा
(3) नोंदणी शाखा	(4) सेवा कर शाखा

Which of the following branches is **not** related to Sales Tax Department ?

(1) Return Branch	(2) Business Audit Branch
(3) Registration Branch	(4) Service Tax Branch

162. 'महाविकास' या शाखेचे पूर्ण नाव काय आहे ?

- (1) महाराष्ट्र विक्रीकर ऑटोमेशन सिस्टिम
- (2) महाराष्ट्र व्हॅल्यू अडेड टॅक्स सिस्टिम
- (3) महाराष्ट्र विकास सिस्टिम
- (4) महाराष्ट्र विक्रीकर इंटरनल सिस्टिम

What is the full form of 'Mahavikas' Branch ?

- (1) Maharashtra Vikrikar Automation System
- (2) Maharashtra Value Added Tax System
- (3) Maharashtra Vikas System
- (4) Maharashtra Vikrikar Internal System

163. खालीलपैकी कोणती शाखा नोंदणी शाखेशी संबंधित आहे ?

(1) अन्वेषण शाखा	(2) समुपदेशन शाखा
(3) विवरण शाखा	(4) विधी शाखा

Which of the following branches is related to Registration Branch ?

(1) Investigation Branch	(2) Advisory Branch
(3) Return Branch	(4) Legal Branch

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

164. मुंबई येथील अन्वेषण शाखेत किती विक्रीकर सहआयुक्त कार्यरत आहेत ?

- (1) चार (2) दोन (3) एक (4) तीन

How many Joint Commissioners of Sales Tax are working in Investigation Branch of Mumbai ?

- (1) Four (2) Two (3) One (4) Three

165. मोटार स्पिरिट कर प्रणाली व ऊस खरेदी कर यांचे द्वितीय अपील यांच्याकडे दाखल करता येते

- (1) अपर विक्रीकर आयुक्त, मु.वि.का.
 (2) विक्रीकर सह-आयुक्त, मु.वि.का.
 (3) अपर विक्रीकर आयुक्त, आस्थापना
 (4) विक्रीकर आयुक्त

Second Appeal of Motor Spirit Tax and Sugarcane Purchase Tax can be filed with

- (1) Addl. Commissioner of Sales Tax, B.S.T.
 (2) Joint Commissioner of Sales Tax, B.S.T.
 (3) Addl. Commissioner of Sales Tax, Establishment
 (4) Commissioner of Sales Tax

166. ऐष आराम कराचे प्रशासन खालीलपैकी कोणाच्या नियंत्रणाखाली आहे ?

- (1) अपर विक्रीकर आयुक्त, आस्थापना
 (2) अपर विक्रीकर आयुक्त, मु.वि.का.
 (3) अपर विक्रीकर आयुक्त, व्हॅट-1
 (4) अपर विक्रीकर आयुक्त, व्हॅट-2

Who among the following is controlling administration of Luxury Tax ?

- (1) Addl. Commissioner of Sales Tax, Establishment
 (2) Addl. Commissioner of Sales Tax, B.S.T.
 (3) Addl. Commissioner of Sales Tax, VAT-1
 (4) Addl. Commissioner of Sales Tax, VAT-2

167. सर्वेक्षण शाखेचे प्रमुख म्हणून खालील अधिकारी काम करतात ?

- (1) विक्रीकर सह आयुक्त (2) ज्येष्ठ विक्रीकर उप-आयुक्त
 (3) अपर विक्रीकर आयुक्त (4) विशेष कार्य अधिकारी

Who among the following is the head of the Survey Branch ?

- (1) Joint Commissioner of Sales Tax (2) Sr. Deputy Commissioner of Sales Tax
 (3) Addl. Commissioner of Sales Tax (4) Officer on Special Duty

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

168. मुंबई येथील व्यवसाय कर विभागात किती विक्रीकर उपायुक्त आहेत ?

- (1) एक (2) दोन (3) तीन (4) चार

How many Deputy Commissioners of Sales Tax are there in Profession Tax Division Mumbai ?

- (1) One (2) Two (3) Three (4) Four

169. अपर विक्रीकर आयुक्त, व्हॅट-2 यांच्या कार्यावर यांचे नियंत्रण असते

- (1) अपर विक्रीकर आयुक्त, आस्थापना
(2) विक्रीकर आयुक्त
(3) सचिव, वित्त विभाग
(4) विशेष कार्य अधिकारी

Addl. Commissioner of Sales Tax, VAT-2 is working under the control of

- (1) Addl. Commissioner of Sales Tax, Establishment
(2) Commissioner of Sales Tax
(3) Secretary, Finance Dept.
(4) Officer on Special Duty

170. अपर विक्रीकर आयुक्त, नागपूर क्षेत्र यांच्या नियंत्रणाखाली खालीलपैकी कोणते कार्यालय येत नाही ?

- (1) धुळे (2) अमरावती (3) नांदेड (4) औरंगाबाद

Which of the following offices is *not* under the administrative control of Addl. Commissioner of Sales Tax, Nagpur Zone ?

- (1) Dhule (2) Amravati (3) Nanded (4) Aurangabad

171. अधिकार श्रेणीमध्ये विक्रीकर निरीक्षक यांच्यावरील लगतचे येणारे खालीलपैकी पद कोणते ?

- (1) सहायक विक्रीकर आयुक्त
(2) विक्रीकर उपायुक्त
(3) विक्रीकर अधिकारी
(4) ज्येष्ठ विक्रीकर निरीक्षक

Which of the following posts is just above the Sales Tax Inspector in hierarchy ?

- (1) Assistant Commissioner of Sales Tax
(2) Deputy Commissioner of Sales Tax
(3) Sales Tax Officer
(4) Sr. Sales Tax Inspector

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

172. पुणे क्षेत्रात विक्रीकर खात्याचे किती विभाग आहेत ?

- (1) पाच (2) चार (3) दोन (4) सहा

How many divisions of Sales Tax Department does Pune zone have ?

- (1) Five (2) Four (3) Two (4) Six

173. विक्रीकर उपायुक्त, सांगली यांच्या नियंत्रणाखाली किती सहायक विक्रीकर आयुक्त आहेत ?

- (1) एक (2) तीन (3) पाच (4) चार

How many Assistant Commissioners of Sales Tax are working under the Deputy Commissioner of Sales Tax, Sangli ?

- (1) One (2) Three (3) Five (4) Four

174. विक्रीकर विभागात विक्रीकर निरीक्षकांची (संक्रमण कालावधीसह) किती मंजूर पदे आहेत ?

- (1) 2408 (2) 2138 (3) 3277 (4) 3700

How many sanctioned posts (including those of transition period) of Sales Tax Inspector are there in the Sales Tax Department ?

- (1) 2408 (2) 2138 (3) 3277 (4) 3700

175. व्यवसाय लेखा परीक्षण शाखेतील विक्रीकर अधिकाऱ्यास आपला लेखा परीक्षण अहवाल खालीलपैकी कोणाकडे मंजूरीसाठी सादर करावा लागतो ?

- (1) विक्रीकर उप-आयुक्त
(2) सहायक विक्रीकर आयुक्त
(3) विक्रीकर सह आयुक्त
(4) अपर विक्रीकर आयुक्त

To whom does the Sales Tax Officer of Business Audit Branch, submit his audit report for approval ?

- (1) Deputy Commissioner of Sales Tax
(2) Assistant Commissioner of Sales Tax
(3) Joint Commissioner of Sales Tax
(4) Addl. Commissioner of Sales Tax

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

176. परतावा व परतावा लेखा परीक्षण शाखेतील कोणता अधिकारी परतावा अर्जाचे लेखा परीक्षण/निर्धारणा करू शकत नाही ?

- (1) विक्रीकर अधिकारी
- (2) सहायक विक्रीकर आयुक्त
- (3) विक्रीकर उपायुक्त
- (4) विक्रीकर सह-आयुक्त

Who among the following in the Refund & Refund Audit Branch, cannot conduct Audit/Assessment in respect of refund application ?

- (1) Sales Tax Officer
- (2) Assistant Commissioner of Sales Tax
- (3) Deputy Commissioner of Sales Tax
- (4) Joint Commissioner of Sales Tax

177. अन्वेषण शाखेतील अन्वेषण प्रकरण बंद करण्याचे अधिकार कोणाकडे आहेत ?

- (1) विक्रीकर सह-आयुक्त
- (2) विक्रीकर उपायुक्त
- (3) सहायक विक्रीकर आयुक्त
- (4) अपर विक्रीकर आयुक्त

Who has powers to close the investigation cases in the Investigation Branch ?

- (1) Joint Commissioner of Sales Tax
- (2) Deputy Commissioner of Sales Tax
- (3) Assistant Commissioner of Sales Tax
- (4) Addl. Commissioner of Sales Tax

178. विक्रीकर विभागातील दक्षता शाखा कोणाच्या नियंत्रणाखाली काम करते ?

- (1) अपर विक्रीकर आयुक्त, आस्थापना
- (2) मुख्य दक्षता अधिकारी
- (3) विक्रीकर सह-आयुक्त, ई.आय.यू.
- (4) विक्रीकर सह-आयुक्त, मुख्यालय-1

Under whose control is the Vigilance Branch of Sales Tax Department working ?

- (1) Addl. Commissioner of Sales Tax
- (2) Chief Vigilance Officer
- (3) Joint Commissioner of Sales Tax, E.I.U.
- (4) Joint Commissioner of Sales Tax, Headquarter-1

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

179. मुंबई येथील अन्वेषण शाखेतील अधिकाऱ्यांचे कार्यक्षेत्र खालीलपैकी कोणते आहे ?

- (1) मुंबई शहर व उपनगर जिल्हा
- (2) मुंबई शहर, उपनगर, ठाणे व रायगड जिल्हा
- (3) संपूर्ण राज्य
- (4) मुंबई शहर

What is the jurisdiction of officers working in the Investigation Branch, Mumbai ?

- (1) Mumbai city and Suburban District
- (2) Mumbai city, Suburban, Thane and Raigad District
- (3) Whole of the State
- (4) Mumbai city

180. महाविकास शाखेने विक्रीकर विभागातील पदांना दिलेल्या संकेतकामध्ये पहिली तीन अक्षरे खालीलपैकी काय दर्शवितात ?

(1) कार्यशाखा	(2) संवर्ग-संकेतांक
(3) अनुक्रमांक	(4) कार्यालय

Which of the following represents the first three letters of the coding given by the Mahavikas Branch to the posts in Sales Tax Department ?

(1) Branch	(2) Cadre-Code
(3) Serial No.	(4) Office

181. अपर विक्रीकर आयुक्त (व्हॅट) खालीलपैकी कोणते कामकाज पाहतात ?

- (1) व्हॅट संबंधी धोरणात्मक बाबी
- (2) संपूर्ण राज्यासाठी आस्थापना विषयक बाबी
- (3) संपूर्ण राज्यासाठी व्हॅट व व्यवसाय कराचे सर्वेक्षण
- (4) व्यवसाय कराबाबत धोरणात्मक बाबी

Which is the main function of the Addl. Commissioner of Sales Tax (VAT) ?

- (1) Policy decisions of VAT
- (2) Establishment of the whole state
- (3) Survey of VAT and P.T. in whole state
- (4) Policy decisions of Profession Tax

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

182. विवाद्य मुद्द्यांवर निर्णय देण्याचे अधिकार खालीलपैकी कोणास आहेत ?

- (1) अपर विक्रीकर आयुक्त
- (2) विक्रीकर सह आयुक्त
- (3) विक्रीकर आयुक्त
- (4) विशेष कार्य अधिकारी

Who among the following has the powers to give decisions on disputed questions ?

- (1) Addl. Commissioner of Sales Tax
- (2) Joint Commissioner of Sales Tax
- (3) Commissioner of Sales Tax
- (4) Officer on Special Duty

183. अन्वेषण शाखेत कोणते विशेष अधिकार देण्यात आले आहेत ?

- (1) लेखा परीक्षणाचे अधिकार
- (2) निर्धारणा आदेश पारीत करण्याचे अधिकार
- (3) झडती घेण्याचे व जप्तीचे अधिकार
- (4) समन्स काढण्याचे अधिकार

What are the special powers given to the Investigation Branch ?

- (1) Powers to conduct audit
- (2) Powers to pass assessment order
- (3) Powers to search and seize
- (4) Powers to issue summons

184. विक्रीकर सह आयुक्त, आर्थिक गुप्तवार्ता शाखा, यांचे खालीलपैकी कोणते काम नाही ?

- (1) संशोधन व पृथक्करण
- (2) ज्ञान व्यवस्थापन
- (3) संभाव्य करदात्यांचे सर्वेक्षण
- (4) वेबसाईटचे व्यवस्थापन

Which of the following is *not* a function of Joint Commissioner of Sales Tax, Economic Intelligence Unit ?

- (1) Research and analysis
- (2) Knowledge management
- (3) Survey of probable tax payers
- (4) Management of website

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

185. अन्वेषण शाखेतील अन्वेषण अधिकाऱ्याचे महसूल बसूलीचे वार्षिक लक्ष्यांक किती आहे ?

- (1) ₹ 5 कोटी (2) ₹ 3 कोटी (3) ₹ 4 कोटी (4) ₹ 1 कोटी

What is the annual revenue target of an investigating officer working in the Investigation Branch ?

- (1) ₹ 5 crore (2) ₹ 3 crore (3) ₹ 4 crore (4) ₹ 1 crore

186. परतावा लेखा परीक्षण शाखेतील विक्रीकर उपायुक्त कोणत्या परतावा रक्कमेच्या अर्जांची कार्यवाही करतात ?

- (1) ₹ 3.5 लाखावरील (2) ₹ 25 लाखावरील
(3) ₹ 10 लाखावरील (4) ₹ 15 लाखावरील

What is the amount of refund applications which are processed by Deputy Commissioner of Sales Tax, in Refund Audit Branch ?

- (1) Above ₹ 3.5 lakhs (2) Above ₹ 25 lakhs
(3) Above ₹ 10 lakhs (4) Above ₹ 15 lakhs

187. खालीलपैकी कोणते काम व्यवसाय लेखा परीक्षण शाखेतील विक्रीकर निरीक्षकाचे नाही ?

- (1) भेट देण्यापूर्वीचा अहवाल तयार करणे
(2) व्यापाऱ्यांवर नोटीस बजावणे
(3) तपासणी ज्ञाप तयार करणे
(4) लेखा परीक्षण पूर्ण करून अहवाल वरिष्ठांना सादर करणे

Which of the following is *not* a function of Sales Tax Inspector working in Business Audit Branch ?

- (1) Preparation of previsit report
(2) To serve notices to dealers
(3) Preparation of cross check memo
(4) Submission of visit report after completion of audit to superiors

188. व्यवसाय लेखा परीक्षण शाखेतील विक्रीकर अधिकाऱ्याचे भेटीचे मासिक लक्ष्यांक किती आहे ?

- (1) 10 (2) 15 (3) 8 (4) 4

What is the monthly target of visits given to the Sales Tax Officer, working in Business Audit Branch ?

- (1) 10 (2) 15 (3) 8 (4) 4

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

189. मुल्यवर्धित कायद्याच्या कोणत्या कलमान्वये विक्रीकर आयुक्त, त्यांच्या अधिपत्याखालील अधिकाऱ्यांना अधिकार प्रदान करतात ?

(1) कलम-12	(2) कलम-15
(3) कलम-22	(4) कलम-10

As per which section of MVAT Act, does the Commissioner of Sales Tax, delegate his powers to his subordinates ?

(1) Section-12	(2) Section-15
(3) Section-22	(4) Section-10

190. अन्वेषणसंबंधी कलम-64 चे अधिकार प्रदान करण्याचे अधिकार कोणास आहेत ?

- (1) अपर विक्रीकर आयुक्त, आस्थापना
- (2) मुख्य दक्षता अधिकारी
- (3) विक्रीकर आयुक्त
- (4) सचिव, वित्त विभाग

Who is empowered to delegate powers of investigation u/s 64 ?

- (1) Addl. Commissioner of Sales Tax, Establishment
- (2) Chief Vigilance Officer
- (3) Commissioner of Sales Tax
- (4) Secretary, Finance Department

191. खालीलपैकी कोणते कार्य विवरण शाखेचे नाही ?

- (1) विवरणपत्रक कसुरदार व्यापाऱ्यांवर शास्ती लावणे
- (2) विवरणपत्रकानुसार कर कमी भरणाऱ्या व्यापाऱ्यांच्या नोटीसा काढणे
- (3) चुलीचे-अपरिपूर्ण विवरणपत्र भरणाऱ्या व्यापाऱ्यांवर कारवाई करणे
- (4) कर न भरणाऱ्या व्यापाऱ्यांवर वसुली कारवाई करणे

Which of the following is *not* the function of the Return Branch ?

- (1) To levy penalty on return defaulters
- (2) To issue notices to short filer dealers
- (3) To take action against the dealers who filed defective return
- (4) To take recovery action against tax defaulters

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

192. व्यवसाय लेखा परीक्षण शाखा, अन्वेषण शाखा, सर्वेक्षण शाखा यांना संशोधन व पृथक्करण करून प्रकरणे उपलब्ध करून देण्याचे काम खालील शाखेचे आहे ?

(1) महाविकास शाखा	(2) दक्षता शाखा
(3) आर्थिक गुप्तवार्ता शाखा	(4) विधी शाखा

To provide cases after research and analysis, to Business Audit branch, Investigation Branch and Survey Branch is the function of the following branch :

(1) Mahavikas Branch	(2) Vigilance Branch
(3) Economic Intelligence Unit	(4) Legal Branch

193. अन्वेषण शाखेची मुख्य जबाबदारी कोणती आहे ?

- (1) कर चुकवेगिरी करणाऱ्या व्यापाऱ्यांचे अन्वेषण करणे
- (2) विवरणपत्र न भरणाऱ्या व्यापाऱ्यांवर कारवाई करणे
- (3) विक्रीकराची वसूली करणे
- (4) दक्षता शाखेस मदत करणे

What is the main function of the Investigation Branch ?

- (1) To investigate the evasion of tax
- (2) To take action against return defaulters
- (3) To recover Sales Tax dues
- (4) To help Vigilance Branch

194. नोंदणी शाखेची मुख्य जबाबदारी कोणती आहे ?

- (1) अनोंदीतांचे सर्वेक्षण करणे
- (2) नोंदीत व्यापाऱ्यांचे नोंदणी दाखले जतन करणे
- (3) व्यापाऱ्यांना अर्जानुसार तपासणी-अंती नोंदीत करणे
- (4) नोंदणीसाठी व्यापाऱ्यांना प्रवृत्त करणे

What is the main function of the Registration Branch ?

- (1) To conduct survey of unregistered dealers
- (2) To keep safely R.C. record of registered dealers
- (3) To issue R.C. to applicant dealer after due verification
- (4) To pursue dealer to get registered

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

195. महाविकास शाखेचे खालीलपैकी कोणते काम नाही ?

- (1) संशोधन व पृथःकरण
- (2) संगणकांची देखभाल, डाटाबेस
- (3) वेबसाईटचे व्यवस्थापन
- (4) टिनक्सीस व आंतरराज्यीय तपासणी ज्ञाप

Which of the following is **not** a function of Mahavikas Branch ?

- (1) Research and analysis
- (2) Maintenance of computers, database
- (3) Management of Website
- (4) TINXSYS and Interstate cross-check

196. संगणकीकरणानंतर विवरणपत्रकानुसार कर कमी भरणारे कसूरदार व्यापारी ओळखण्याचे काम खालीलपैकी कोणत्या शाखेचे झालेले आहे ?

- (1) विवरण शाखा
- (2) महाविकास शाखा
- (3) नोंदणी शाखा
- (4) लेखा परीक्षण शाखा

Identification of short-filer of returns is the function of the following branch, after computerisation.

- (1) Return Branch
- (2) Mahavikas Branch
- (3) Registration Branch
- (4) Audit Branch

197. सेन्ट्रल रिपॉझिटरी या शाखेचे खालीलपैकी कोणते काम नाही ?

- (1) केंद्रीय विक्रीकर कायद्याखालील नमुने वितरीत करणे
- (2) वितरीत करण्यात आलेल्या नमुन्यात दुरुस्ती करणे
- (3) इतर राज्याकडून आलेल्या नमुन्यांच्या तपासणी ज्ञापची पडताळणी करणे
- (4) वितरीत करण्यात आलेले नमुने रद्द करणे

Which of the following is **not** a function of the Central Repository Branch ?

- (1) Issuance of statutory forms under CST Act
- (2) Rectification of forms issued
- (3) Verification of cross-check received regarding forms from other states
- (4) Cancellation of forms

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

198. विधी शाखेचे मुख्य कार्य कोणते ?

- (1) विवादय मुद्द्यांचे निरसन करणे
- (2) अपिल प्रकरणात न्यायाधिकरणासमोर विक्रीकर विभागाची बाजू मांडणे
- (3) अपिल प्रकरणात व्यापाऱ्यांस मदत करणे
- (4) कायद्यांमध्ये दुरुस्ती करणे

What is the main function of Legal Branch ?

- (1) To decide disputed questions
- (2) To represent Sales Tax Department in appeals before the Tribunal
- (3) To help dealers in appeal cases
- (4) To make amendment in Act

199. महाराष्ट्राबाहेर पाठविली जाणारी तपासणी ज्ञापे खालीलपैकी कोणत्या कार्यालयामार्फत पाठविली जातात ?

- (1) विक्रीकर उपायुक्त, नोंदणी
- (2) विक्रीकर उपायुक्त, दक्षता
- (3) विक्रीकर उपायुक्त, टिनक्सीस
- (4) विक्रीकर उपायुक्त, जनसंपर्क

Which of the following offices sends cross-check to other States ?

- (1) Deputy Commissioner of Sales Tax, Registration
- (2) Deputy Commissioner of Sales Tax, Vigilance
- (3) Deputy Commissioner of Sales Tax, TINXSYS
- (4) Deputy Commissioner of Sales Tax, PRO

200. परतावा शाखेच्या कोणत्या अधिकाऱ्यांस ₹ 5 ते ₹ 25 लाख रक्कमेचा धनादेश देण्याचा अधिकार आहे ?

- (1) विक्रीकर उपायुक्त
- (2) विक्रीकर सह आयुक्त
- (3) विक्रीकर अधिकारी
- (4) सहाय्यक विक्रीकर आयुक्त

Who has the powers to issue Refund Payment order cheques for amounts between ₹ 5 to ₹ 25 lakhs in the Refund Branch ?

- (1) Deputy Commissioner of Sales Tax
- (2) Joint Commissioner of Sales Tax
- (3) Sales Tax Officer
- (4) Assistant Commissioner of Sales Tax

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

सूचना - (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षांच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रॉय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्र.क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “(3)” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. 201. (1) (2) ● (4)

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK